

La força i la sang dels Baus

Cada vegada que assistim a una representació de la Fura dels Baus, ens veiem enduts per la impressió, potser efímera, però al capdavant tangible, que les fronteres que separen les diferents arts escèniques s'ensorren per deixar pas a una pluralitat de sensacions. Ni dansa, ni teatre, ni *happening*, sinó una calculada combinació de recursos i llenguatges al servei d'una idea rotunda i original de l'espectacle. Aquest inclassificable grup, que en poc més de quatre anys d'existència, i amb una sòlida projecció internacional, ha aconseguit d'associar el seu nom a una manera radical d'entendre la creació teatral, renaix de les cendres de cada muntatge i desperta l'adhesió fervorosa o el rebuig, però mai la indiferència.

En la concepció de cada espectacle i en la posada en escena hi ha un element indispensable que cal preveure i ajustar sobre la marxa: l'espai a ocupar. Per fer possible la visualització correcta i l'efecte multitudinari que persegueixen cal un escenari adequat: polisportius, mercats, macrorecintes que reuneixin totes les condicions, inclosa la seguretat del públic, i el Mercat de les Flors ha estat per segona vegada, després de *Suz-O-Suz*, el marc escollit per a *Tier Món*, una reflexió sobre la guerra i l'exili, després d'una presentació a Valladolid i d'una pre-estrena al Moll de la Fusta.

Marcel·lí Antúnez, una de les fures, reconeix aquesta submissió relativa a l'espai, però la valora com un element integrador de nous suggeriments, ja que en els dies successius a l'estrena, l'obra és sotmesa a un centratge en funció de les característiques del local i de les reaccions del públic, per afinar el *tempo* i els desplaçaments de la sofisticada maquinària que els acompanya.

Tot i que en aquests moments estan abocats de ple en *Tier Món*, ja pensen en una ampliació del grup per a posteriors empreses. Per a Antúnez, les seves actuals dimensions es troben depassades per les necessitats d'un teatre pensat per a grans masses de públic que gira entorn dels conceptes de participació i de *performance*, i perquè això sigui tècnicament i artísticament possible cal un reforçament humà i financer.

Els dos anteriors muntatges, *Accions* i *Suz-O-Suz*, abordaven l'individu aïllat, com un personatge primitiu, un heroi despulat que feia front al poder i la barbàrie, i subratllaven amb més nitidesa el contacte i la provocació gestual. No hi

La Fura dels Baus, el grup teatral més polèmic de tot l'estat, acaba de presentar el seu nou espectacle a Barcelona. El muntatge, anomenat «Tier Món», és una reflexió sobre la guerra i l'exili.

Ramon Lladó

---

tacions espectaculars, es mou en una línia idèntica als anteriors espectacles, si bé hi ha una maduració evident en la resolució de les diferents dimensions escèniques, i un propòsit explícit de concretar una història de perfils més lineals.

Quatre enormes columnes de so paguen una música obsessionant i encercen, a manera de torres de guaita, un territori ocupat, com un enorme camp de concentració, que a poc a poc es va convertint en escenari de batalla i d'agonia.

Dues figures grotesques, col·locades a

DOMÈNEC UMBERT

«Tier Món», una reflexió sobre la guerra i l'exili, ha estat presentada al Mercat de les Flors.

havia paràbola. Una mena de matemàtica molt exacta movia els actors a fer determinades coses. En *Tier Món* observem una voluntat de teatralitzar la figura humana i donar-li més matisos, així com d'inserir-la en un context social, lluny del ritual i a prop de la història. La composició dramàtica és unitària i molt ben estructurada, encara que de contorns ben simples. Una banda sonora que combina molt equilibradament el ritme frenètic amb els interludis tràgics i patètics, emmarca els temes o moviments, que s'articulen sobre quatre eixos abstractes que corresponen a idees genèriques materials i immaterials: el joc, l'aliment, l'eros i el metafísic, distribuïts en dos grans estats, guerra i pau. L'expressió extrem, subratllat per la música i els efectes d'ambient com el fum i les penetrants olors així com d'altres sol·lici-

banda i banda, una enfront de l'altra damunt de dos cadafals, dirigeixen el combat de foc, fum i aigua entre dues fraccions de guerrers primitius, que havien emergit de sis caixes-carros.

Per espai d'una hora llarga el públic, entre encuriós i juganer, es lliura a una corredissa no exempta de perills físics, esquivant, olorant, mullant-se, tustant els artefactes estrafolaris que serveixen per a transportar els violents guerrers, i participa segons l'humor i la disponibilitat de cadascú en aquest clima brutal, assimilant com pot el doll d'imatges auditives i visuals que se li precipiten al damunt.

Tier Món culmina un cicle sobre la violència en el gènere humà, articulada en les tres *performances* esmentades. Sembla que s'ha esbossat un camí que va de

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

«Tier Món», que fou estrenada a Valladolid, es presentarà aquest estiu a tot l'estat.

la presentació d'universals a l'obertura d'un treball teatral més subtil i amb més gammes interpretatives, sense oblidar la multiplicació perceptiva i el recurs fonamental a l'impacte i a la provocació. En cap moment la paraula no serveix de suport a la història. Entre escena i escena es produeixen instants de silenci d'una gran càrrega emocional. Amb un moviment escènic precís i una demostració física a l'alçada que ens té acostumats, és exhibida una parada de sensacions enfrontades, l'animalitat, l'esclavatge, amb l'escena memorable de les sis gàbies, que cal veure més d'una vegada, la tortura, el lirisme i el silenci de la guerra i la violència latent de la pau, en una alquímia d'efectes devastadors. Totes aquestes virtuts acaben configurant una proposta compacta i sense fissures, i ens fan oblidar sense gaire recança algunes fallades en la conjunció de les diferents escenes, així com alguns moments morts no gaire justificats, que s'aniran polint a força de rodatge. □